

Sygnatura akt VI Ka 862/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **20 listopada 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SSO Arkadiusz Łata (spr.)

SSO Agata Gawron-Sambura

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r.

sprawy skazanego **T. K.** ur. (...) w K.

syna R. i H.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 11 czerwca 2015 r. sygnatura akt III K 1422/14

na mocy art. 437 § 1 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 862/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja obrońcy nie jest zasadna i na uwzględnienie nie zasługuje. Sąd I instancji starannie i prawidłowo przeprowadził postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, trafnie ustalając, iż w badanym przypadku podstawowa przesłanka ustawowa z art. 85 kk (w brzmieniu obowiązującym przed datą 1 lipca 2015 r.), by poszczególne przestępstwa, za które nastąpiły skazania „częstkowe”, były popełnione zanim zapadł pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok, co do któregośkolwiek z nich – była zrealizowana w odniesieniu do dwóch odrębnych grup czynów.

Zbieg pierwszy dotyczył występów objętych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 listopada 2011 r. – sygn. II K 252/09 oraz objętych prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach i tak:

- z dnia 27 czerwca 2012 r. – sygn. IX K 1040/11;
- z dnia 31 października 2012 r. – sygn. IX K 3339/10;
- z dnia 18 marca 2014 r. – sygn. IX K 1766/11.

Zbieg drugi odnosił się do przestępstw, za jakie zapadły w Sądzie Rejonowym w Gliwicach prawomocne wyroki skazujące, a to:

- z dnia 1 sierpnia 2013 r. – sygn. IX K 688/13;
- z dnia 3 marca 2014 r. – sygn. IX K 1155/12.

Zbieg pierwszy obejmował tym samym czyny „osądzone” wyrokami wskazanymi w punktach: I, II, III oraz VI części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego. Zbieg drugi – czyny, za które T. K. skazany został wyrokami opisanymi w punktach: IV i V części wstępnej przedmiotowego wyroku łącznego.

Po wtóre, w obu omawianych przypadkach za zabiegające się przestępstwa wymierzono kary tego samego rodzaju, to jest kary pozbawienia wolności, a zatem kary podlegające łączeniu.

W tym miejscu poczynić należało nader istotną uwagę odnośnie stosowanych przepisów prawa materialnego w związku z zasadniczymi zmianami w ustawodawstwie karnym wprowadzonymi w życie z dniem 1 lipca 2015 r. na mocy ustaw:

- z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r., poz. 1247);
- z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r., poz. 396).

Kontrolowany wyrok łączny wydany był w dacie 11 czerwca 2015 r., toteż nie mogło budzić najmniejszych wątpliwości, że Sąd orzekający rozstrzygał opierając się o przepisy dotychczasowe, skoro nie obowiązywały jeszcze wspomniane akty nowelizacyjne. Rozprawa przed Sądem odwoławczym miała natomiast miejsce 20 listopada 2015 r. Jednakże przepis art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. ustanowił regułę przejściową, zgodnie z którą przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego (regulującego problematykę zbiegu przestępstw oraz łączenia kar i środków karnych) w brzmieniu nadanym także nowelizacją nie stosuje się do kar prawomocnie wymierzonych przed dniem jej wejścia w życie. Jedyne wyjątek dotyczy sytuacji konieczności orzeczenia kary łącznej z uwagi na prawomocne skazanie po wejściu w życie ustawy, czyli począwszy od 1 lipca 2015 r.

Nie ma on jednak zastosowania w badanym przypadku, gdyż wszystkie wyroki „częstkowe” wymienione na wstępie zapadły (i uprawomocniły się) jeszcze przed tą datą.

Ocena instancyjna zaskarżonego wyroku łącznego odbywać się tym samym musi na gruncie przepisów prawa karnego materialnego w brzmieniu wcześniejszym.

Sąd jurysdykcyjny trafnie też określił granice, w jakich mogły być kształtowane obie kary łączne. W zakresie pierwszego zbiegu (pkt. 1 dyspozycji wyroku łącznego) wynosiły one od 2 lat do 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Gdy zaś chodziło o zbieg drugi (pkt. 3 tegoż wyroku) – od 10 miesięcy do 1 roku i 11 miesięcy pozbawienia wolności.

Wbrew odmiennemu stanowisku obrońcy lansowanemu w apelacji nie budził zastrzeżeń rozmiar zastosowanych kar łącznych. Sąd I instancji prawidłowo wskazał dyrektywy orzekania tych kar, a to stopień przedmiotowych i

podmiotowych związków pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami oraz względ na prewencyjne oddziaływanie kar łącznych.

T. K. był karany wielokrotnie. Popęlnienie przezeń kilkunastu przestępstw skierowanych przeciwko różnym dobrom chronionym prawem (tj. przeciwko mieniu, dokumentom, rodzinie, zdrowiu, wolności, działalności instytucji państwowych) przemawiało zdecydowanie za przyjęciem negatywnej w stosunku do skazanego prognozy kryminologiczno-społecznej, a nadto za wymierzeniem kar łącznych w wysokości znacznie wyższej aniżeli wynikałoby to z zasady pełnej absorpcji. Uwzględniając przy tym ocenę sylwetki T. K., a zwłaszcza jego dotychczasowego sposobu życia, niepoprawności, braku realizacji celów resocjalizacyjnych w następstwie kolejnych skazań, począwszy od roku 2011, Sąd Okręgowy uznał, iż orzeczone w instancji rozpoznawczej kary łączne: 5 lat i 3 miesiące pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za rażąco i niewspółmiernie surowe uchodzić nie mogą. Tym bardziej, że sumy kar „jednostkowych” w ramach każdego ze zbiegów są znacząco wyższe i wynoszą kolejno: 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności (pierwszy zbieg) oraz 1 rok i 11 miesięcy pozbawienia wolności (zbieg drugi). „Zysk” skazanego w obu tych przypadkach jest ewidentny.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zatem wniosek sięgnięcia po zasadę pełnej absorpcji. Poczynione w postępowaniu jurysdykcyjnym ustalenia jednoznacznie wskazywały, że właśnie ze względów prognostycznych i prewencyjnych tego rodzaju kary łączne stanowiłyby dla T. K. niczym nieuzasadnioną nagrodę, gdy tymczasem instytucja kary łącznej nie została pomyślana jako swoista premia dla sprawcy popełniającego większą liczbę przestępstw (por. np. post. SN z dnia 4 lipca 2007 r. – V KK 419/06, OSNKW z 2007 r., Nr 10, poz. 74 wraz z uzasadnieniem). W przeciwnym wypadku jej rola byłaby wręcz demoralizująca i utwierdzająca przekonanie o opłacalności takiego procederu.

Negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną sformułowano też w miejscu aktualnego w czasie orzekania odbywania kar – tj. w Areszcie Śledczym w G. (vide: k-170). Pozytywny charakter miała jedynie prognoza penitencjarna – dotycząca adaptacji skazanego i sposobu jego funkcjonowania w warunkach izolacji więziennej, co w zakresie dotyczącym podstaw i wpływu na ukształtowanie kar łącznych odgrywało znaczenie drugorzędne.

Do podobnych jak omówione wyżej – wniosków, co się tyczyło wyboru metody, wedle której należało wymierzyć kary łączne T. K. – prowadziła dokonana przez Sąd merytoryczny analiza stopnia związków przedmiotowo-podmiotowych pomiędzy poszczególnymi przestępstwami.

W granicach pierwszego zbiegu w żadnej mierze nie można było mówić o ścisłych związkach tego typu.

Pod względem przedmiotowym w rachubę wchodziły występki skierowane przeciwko odmiennym dobrom chronionym prawem, czyli mieniu, dokumentom, rodzinie, zdrowiu oraz wolności, o bardzo zróżnicowanych kwalifikacjach prawnych.

Co więcej, gdy chodziło o czyny przeciwko mieniu (wyroki „jednostkowe”: I i II), to popełniono je tylko częściowo w bliskich odstępach czasowych (przestępstwa z art. 279 § 1 kk, wyrok I). Występek przypisany T. K. wyrokiem II miał bowiem miejsce po upływie ponad trzech lat. Odmiennie były ich prawne oceny, a co za tym idzie również okoliczności dokonania, podjęte przez sprawcę sposoby i metody działań przestępczych.

W ramach „podgrupy” czynów godzących w cudze mienie – objętych pierwszym zbiegiem – de facto w grę wchodziły odmiennie jakościowo przestępstwa.

Do występków, których dotyczyły wyroki: I i II w żaden sposób nie przystawały z kolei pod względem przedmiotowym przestępstwa przeciwko rodzinie, zdrowiu i wolności – objęte wyrokami: III i VI. Wszelkie podobieństwa (czasu i miejsca popełnienia, tożsamości pokrzywdzonych, okoliczności dokonania, metod i sposobów przestępczego procederu) koncentrowały się praktycznie wyłącznie w granicach wspomnianej „podgrupy”.

Z kolei, choć w odniesieniu do obu „podgrup” czynów skazany dopuścił się ich wszystkich z winy umyślnej i w zamiarze bezpośrednim, to jednak dalsze czynniki podmiotowe: pobudki, motywy działania przedstawiały się w sposób gruntownie odmienny.

Sąd Rejonowy nie popełnił tym samym błędu pisząc o nikłych – w ogólności – przedmiotowych oraz podmiotowych związkach pomiędzy czynami objętymi zbiegiem pierwszym.

Zbieg drugi (wyroki: IV i V) dotyczył przestępstw przeciwko zdrowiu, rodzinie oraz działalności instytucji państwowych. Pod kątem przedmiotowym dostrzegalne były podobieństwa w postaci częściowo zbieżnych kwalifikacji prawnych (art. 157 § 1 kk oraz art. 157 § 2 kk), a co za tym idzie sposobu i metod działania sprawcy, czasu i miejsca popełnienia niektórych czynów (wyrok V). Zarazem jednak występki z art. 157 § 1 kk (wyrok IV) miał miejsce w sporym odstępie czasowym od czynu z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk (wyrok V), bo wynoszącym 10 miesięcy. Kwalifikacja prawna drugiego z nich była nadto o wiele szersza. Kompletnie odmienny przedmiotowo charakter miał zaś występki z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk (wyrok V).

Tylko częściowe podobieństwa podmiotowe występowały pomiędzy przestępstwami przeciwko zdrowiu. Poza winą umyślną i zamiarem bezpośrednim nie było ich między czynem skierowanym przeciwko działalności instytucji państwowych a pozostałymi występkami tworzącymi drugi zbieg.

I tym razem Sąd orzekający uchybień w ocenach się nie dopuścił.

Kary łączne wymierzone przez Sąd Rejonowy należycie spełnią zatem swe cele prewencyjne i wychowawcze i winny być potraktowane jako zasłużone oraz pozbawione cech represji nadmiernej. Skazany popełniając kolejne, liczne przestępstwa winien był liczyć się ze zdecydowaną reakcją organów wymiaru sprawiedliwości, czego wyrazem jest przedmiotowy wyrok łączny.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Skazanego zwolniono przy tym od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciążono Skarb Państwa.